

Reunió Plenària del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat

Acta de la sessió del 16 de juliol de 2020

En sala virtual de l'Ajuntament de Barcelona, el dia 16 de juliol de dos mil vint, a les 16.30 h, es reuneix en sessió plenària el Consell Ciutadà per la Sostenibilitat sota la presidència de l'Il·lm. Sr. Eloi Badia, assistit per la Sra. Marta Cuixart, com a secretària del Consell.

Hi concorren els Srs. i les Sres.:

REPRESENTANT	ENTITAT
Sala, Lluís	Vicepresident del Consell i representant del Col·legi Sant Ramon Nonat
Batlle, Oriol	Escola Pia Sant Antoni- Escola Pia de Sarrià- Calassanç
Bigues, Jordi	Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius, CEPA- Federació Ecologistes de Catalunya
Cruset, Núria	Societat Catalana d'Educació Ambiental, SCEA
Castilla, María Luz	PricewaterhouseCoopers Auditores SL, PwC
Diéguez, Laura	CCOO de Catalunya
Echebarria, Oriol	Col·legi d'Ambientòlegs de Barcelona, COAMB
Ferrer, Olga	Fundació Institut de Reinserció Social, IRES
Garcia, Isidor	Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, ICAB
Garcia, Rosa	Rezero - Fundació Catalana per a la Prevenció de Residus i Consum Responsable
González, Marta	Unió General de Treballadors, UGT
Goñi, Alejandro	Petita i Mitjana Empresa de Catalunya, PIMEC
Guiu, Josep Lluís	Cellnex Telecom
Labrador, David	Grup Municipal de Ciutadans
Miranda, Josep M ^a	Acefat AIE
Moreno, Pedro	Universitat de Barcelona, UB
Padró, Ignacio	Col·legi Maristes Sants-Les Corts
Poncelas, Luna	Escola Font d'en Fargas
Sedó, Salvador	Foment del Treball Nacional
Segura, Laia	Eco-Union
Soler, Josep Lluís	Associació Natur Catalunya
Veza, Elena	Àrea Metropolitana de Barcelona, AMB
Vilaseca, Eva	Xarxa d'Economia Solidària, XES

No assisteixen i s'excusen:

Guillén, Joan, Consell de Gremis de Comerç, Serveis i Turisme; Martínez, Josep, Club EMAS.

Assisteixen com a persones convidades i observadores:

Barracó, Helena	Cap del Departament d'Educació Ambiental, Ajuntament de Barcelona
Castells, Cristina	Directora d'Energia i Qualitat Ambiental, Ajuntament de Barcelona
Clapés-Saganyoles, Álvaro	Petita i Mitjana Empresa de Catalunya, PIMEC
Franquesa, Teresa	Directora d'Estratègia i Cultura de Sostenibilitat, Ajuntament de Barcelona
Ventayol, Irma	Coordinadora del Pla Clima, Ajuntament de Barcelona

ORDRE DEL DIA

1. Benvinguda i presentació per part del regidor Eloi Badia, president del Consell.
2. Aprovació de l'acta de la reunió anterior (29/1/2020).
3. Destacats de l'informe d'Emergència Climàtica de juliol de 2020.
4. Declaració del Dia Mundial del Medi Ambient "Alcem-nos per una reactivació ecològica, social i econòmica justa". Orientació de l'acció del Consell en la sortida de la crisi de la COVID-19.
5. Propostes de participació del Consell en el desenvolupament del Pla Estratègic de Cultura de Sostenibilitat i Acció Climàtica de Barcelona.
6. Torn obert d'intervencions.

TEMES TRACTATS I ACORDS PRESOS

S'inicia la connexió telemàtica a les 16.30 h. La secretària del Consell recorda als assistents les indicacions tècniques enviades per correu electrònic amb anticipació. Informa que en aquesta sessió es recolliran intervencions tant per sol·licitud de torn de paraula com a través de l'espai de xat escrit.

Recorda que a proposta de la Comissió Permanent del Consell, per facilitar la participació i agilitar la sessió, es va crear i enviar a les persones integrants del Plenari un [formulari web](#). Aquest formulari està estructurat seguint els punts de l'ordre del dia, amb

hipervincles a la documentació associada, incloent l'acta de la reunió anterior, i camps per fer aportacions.

A continuació informa que per una incidència tècnica, es retarda la connexió tant del president com del vicepresident del Consell, que seguiran l'acte des de l'Ajuntament de Barcelona. Per aquest motiu, proposa iniciar la sessió amb la part expositiva del punt 5 de l'ordre del dia, "Propostes de participació del Consell en el desenvolupament del Pla Estratègic de Cultura de Sostenibilitat i Acció Climàtica de Barcelona", i procedir a les qüestions que requereixin acords un cop s'hagin pogut incorporar la Presidència i Vicepresidència.

Així es consensua. Finalment, el president, el vicepresident i la ponent Irma Ventayol es poden connectar des de l'Ajuntament a l'inici de la presentació d'aquest punt de l'ordre del dia.

5. Propostes de participació del Consell en el desenvolupament del Pla Estratègic de Cultura de Sostenibilitat i Acció Climàtica de Barcelona

Helena Barracó, cap del **Departament d'Educació Ambiental de l'Ajuntament**, presenta la proposta de desenvolupament del Pla Estratègic de Cultura de Sostenibilitat i Acció Climàtica de Barcelona 2020-2030.

Comparteix una definició de cultura de la sostenibilitat: el conjunt de coneixements, valors i pràctiques que la ciutadania, tan individualment com col·lectivament, ha de desenvolupar amb responsabilitat, racionalitat i creativitat per afrontar les problemàtiques socioambientals, defensant els drets bàsics de les persones dins dels límits ecològics del nostre planeta. La intenció és apel·lar a una acció conscient i corresponsable de la ciutadania, ja sigui organitzada o no, per accelerar l'acció en tots els reptes socioambientals, especialment, aquests més lligats a l'emergència climàtica.

El pla estratègic haurà d'entomar els reptes de reduir residus, renaturalitzar la ciutat, afavorir el consum responsable, la mobilitat sostenible, l'estalvi energètic, el foment de les energies renovables, la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, etc. Cal que siguin abordats per les institucions i les organitzacions, però també requereixen d'una ciutadania activa. Cal una priorització i una acceleració d'aquesta acció transformadora individual i col·lectiva, apoderant les persones perquè participin a imaginar com millorar el seu entorn i es puguin implicar en projectes concrets de transformació social.

Explica el procés previst per al desenvolupament d'aquesta estratègia. Fins ara s'ha fet una prediagnosi, per començar a dibuixar línies estratègiques i mesures. A partir del mes de setembre es vol endegar un procés participatiu que contribueixi a la definició de l'estratègia, en vistes a tenir el pla elaborat a finals d'any.

Apunta algunes de les línies estratègiques que ja es proposen: orientar més a l'acció els programes de cultura de la sostenibilitat, arribar a més públics i diversos, sumar altres actors i iniciatives, i abundar en el treball territorial.

El motiu central de la presentació és demanar la participació activa i la implicació del Consell en l'elaboració del pla, com a agents de la cultura de la sostenibilitat de la ciutat. Escoltar les opinions dels membres del Consell pel que fa al plantejament exposat i recollir propostes d'implicació per part de les organitzacions integrants del Plenari i dels seus sectors d'activitat.

En paral·lel, tal com s'especifica al reglament de Participació de l'Ajuntament de Barcelona, és prescriptiu crear una comissió de seguiment que vetlli per la qualitat de la participació i faci recomanacions i propostes de millora durant el desenvolupament del procés participatiu d'aquest pla. Es convida les persones del Plenari que estiguin interessades a formar-ne part. La dedicació implicaria unes tres sessions virtuals al llarg de la tardor, d'un grup de l'ordre de 6 persones.

Intervencions:

Des del **Col·legi Maristes de les Corts** suggereixen que un bon indicador que mesuri l'èxit del procés podria ser el nombre de "públic indiferent" al qual s'arribi i s'activi o vulgui participar. Pel que fa a la Comissió de Seguiment, proposa que es treballi per sectors (escoles, comerç, Ajuntament, sindicats, etc.) i amb portaveus.

Des de **Rezero** es pregunta si s'han identificat aquests col·lectius de no convençuts, i demanen que s'aposti per treballar dins del propi Ajuntament de Barcelona, en determinats departaments i àrees, que també hauran d'incloure en el seu ADN la cultura de la sostenibilitat.

PIMEC i **Rezero** es proposen per formar part de la Comissió de Seguiment. La **Societat Catalana d'Educació Ambiental** es mostra interessada en participar a través d'una de les persones sòcies.

Acords:

Altres membres del Consell que vulguin formar part de la Comissió de Seguiment del procés participatiu del Pla Estratègic de Cultura de Sostenibilitat i Acció Climàtica podran indicar-ho en els propers dies a través del correu electrònic del Consell o bé a través del [formulari web](#) habilitat per rebre aportacions sobre aquesta sessió plenària, que es mantindrà obert.

1. Benvinguda i presentació

Es retorna al punt 1 de l'ordre del dia amb la intervenció del **president**, Eloi Badia, que dona la benvinguda a aquesta primera sessió telemàtica del Ple del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat.

2. Aprovació de l'acta de la reunió anterior (29/1/2020)

S'aprova per consens i sense esmenes l'[acta](#) de la sessió realitzada el 29 de gener de 2020, enviada anticipadament, integrada al formulari d'aportacions prèvies a la sessió.

Intervencions:

Oriol Batlle, representant de l'**Escola Pia Sant Antoni i Escola Pia de Sarrià-Calassanç**, i membre del **Grup de Treball Residu Zero**, informa d'un canvi posterior a la realització del Plenari de gener, que per tant no s'ha de modificar a l'acta: el 5 de juny, Dia Mundial del Medi Ambient, era el dia previst per finalitzar el repte "Beure sense plàstic" del Grup de Treball, però amb les actuals circumstàncies derivades de la COVID-19 s'ha allargat fins al mes de novembre, fent-lo coincidir amb la Setmana de Prevenció de Residus.

3. Destacats de l'informe d'Emergència Climàtica de Barcelona

El **president** Eloi Badia destaca que fa un any la ciutat es va comprometre a treballar per l'emergència climàtica, un compromís que va cristal·litzar en la Declaració d'Emergència Climàtica de Barcelona. Ara s'ha elaborat el primer informe de seguiment de l'emergència climàtica, que es presenta avui just després de la sessió plenària del Consell.

L'objectiu és tenir dos informes cada any, que permetin fer el seguiment de la declaració i de les mesures associades, fer actualitzacions de noves projeccions en matèria de canvi climàtic, aportar monogràfics, estudis que analitzen altres elements, etc. En aquesta primera ocasió, hi ha una part centrada en la COVID-19.

Dona la paraula a Irma Ventayol, **coordinadora** d'aquest informe, que explica de manera succinta les diferents seccions del document.

Un primer apartat tracta sobre relacions de la COVID-19 amb l'emergència climàtica i reflexions que se'n deriven, com ara els articles publicats des de l'OMS o del Servei Meteorològic Mundial, en què s'alerta que la crisi del canvi climàtic és pitjor que la sanitària actual. Inclou també articles de Pep Canadell, científic de l'IPCC-Intergovernmental Panel on Climate Change, i altres autors, sobre les conseqüències del confinament a escala mundial, pel que fa reducció de consums d'energia i de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH). S'estima que, a la ciutat de Barcelona, els GEH s'han reduït 290.840 tones de CO₂ equivalent. Representa el que s'hauria de reduir anualment d'aquí al 2030 per tal d'aconseguir els objectius de l'emergència climàtica que ens hem proposat.

També recull els efectes del confinament en d'altres vectors; aigua, energia, mobilitat, soroll, i identifica aprenentatges i oportunitats sorgides d'aquesta crisi sanitària.

Un segon gran apartat de l'informe és de diagnosi. Tal com es va expressar i demanar a la Taula d'Emergència Climàtica, l'actualització de les projeccions climàtiques, de les dades de consums d'energia i dels gasos amb efecte d'hivernacle s'ha fet utilitzant el 1992 com a any de referència.

L'evolució de les projeccions climàtiques serien, en un escenari compromès i fins a finals de segle, un augment de 2,2° de la temperatura mitjana a Barcelona, i si no actuem l'augment de temperatura mitjana arribaria a 4,2°. En el pitjor dels escenaris i a l'estiu, aquest increment podria arribar a ser de 8,5°. Les onades de calor, que actualment duren uns 5 dies, poden arribar a durar 42 dies. Pel que fa a l'evolució dels consums d'energia i de GEH, des del 1992 fins al 2017, ha augmentat el consum d'energia un 4%, però s'ha reduït la generació de GEH un 28%.

L'informe també inclou informació sobre pobresa energètica, salut i mortalitat, com ara que cada any moren 50 persones per la calor extrema i continuada. El 70% d'aquestes persones són dones, per tant, es constata que el canvi climàtic incorpora un component de gènere. Un altre tema de salut tractat són les malalties transmeses per vectors, com el mosquit tigre.

El tercer apartat de l'informe relaciona les accions dutes a terme. Seguidament s'extreuen conclusions i s'explicita el compromís polític.

El **president** Eloi Badia convida a seguir l'acte online de presentació de l'informe que començarà a les 18.30 h. Es recorda l'enllaç per fer la connexió:

<https://www.youtube.com/watch?v=e8DLjWT6qiU>

Acords

Sense intervencions addicionals sobre aquest punt de l'ordre del dia, es consensua que les aportacions, comentaris o preguntes de membres del Consell sobre la presentació o l'informe es recolliran a l'apartat corresponent del [formulari web](#).

4. Declaració del Dia Mundial del Medi Ambient . *"Alcem-nos per una reactivació ecològica, social i econòmica justa"* Orientació de l'acció del Consell en la sortida de la crisi de la COVID-19

El **vicepresident del Consell**, Lluís Sala, fa un petit recordatori de la declaració "[Alcem-nos per una reactivació ecològica, social i econòmica justa](#)" presentada el [Dia Mundial del Medi Ambient](#), amb l'objectiu d'orientar la tasca i l'acció del Consell en la sortida de la crisi de la COVID-19, per fer front a un possible retrocés en les polítiques socioambientals.

Amb l'objectiu d'integrar com a prioritat del Consell la sortida de la crisi sanitària en clau de sostenibilitat, proposa:

- Ratificar i aprovar explícitament la declaració com un posicionament de tot el Plenari.
- Preveure mecanismes de seguiment de les actuacions de l'Ajuntament de Barcelona per fer front a la crisi sanitària, amb una lectura en clau de sostenibilitat i d'emergència climàtica, com a competència pròpia del Consell.
- Encoratjar els membres de la xarxa Barcelona + Sostenible a fer propostes i dur a terme actuacions per fer front a la crisi sanitària, econòmica, social i ambiental de manera col·lectiva. Crear una eina dinàmica online per compartir idees i propostes.

Per altra banda, posa en valor el procediment per elaborar i acordar la declaració del Dia Mundial del Medi Ambient, per la seva eficiència, agilitat i la diversitat d'experteses que van confluïr. Es va crear d'un petit nucli impulsor que va desenvolupar la proposta per després obrir-la a aportacions de la Comissió Permanent i del Plenari del Consell. Proposa introduir, com a mecanisme de desenvolupament de futures tasques de la Comissió Permanent i del Plenari, la creació de grups impulsors que liderin les propostes a treballar.

En relació amb la proposta de crear una eina dinàmica online per compartir idees i propostes, la secretària del Consell informa que s'està treballant conjuntament amb la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització de l'Ajuntament per integrar el Consell Ciutadà per la Sostenibilitat a la plataforma de participació [Decidim Barcelona](#), i incloure-hi també tots els grups de treball. La plataforma Decidim Barcelona té una eina per fer propostes que s'utilitza habitualment en els processos participatius i que permet a les persones usuàries afegir una fitxa tècnica de la proposta, una imatge i descriptors o etiquetes. Totes les persones usuàries poden cercar i seleccionar fitxes per categories, afegir comentaris, obrir debat, prioritzar amb "m'agrada", etc. Es pot consultar sobre la possibilitat d'utilitzar aquesta eina.

Intervencions

La secretària del Consell informa que el **Club EMAS de Catalunya** ha fet aportacions al formulari previ a la sessió. Pel que fa al seguiment de l'acció municipal, proposen que aquesta qüestió s'incorpori com un punt de l'ordre del dia a les sessions ordinàries del Plenari i de la Comissió Permanent. Pel que fa a l'acció de la xarxa Barcelona + Sostenible, proposen compartir les actuacions que ja s'estan fent. Com a organització, han iniciat internament un grup de treball per tractar els reptes concrets de la post-COVID-19 i trobar solucions entre els associats. La seva aportació pot ser compartir les solucions que en sorgeixin amb la resta de membres de la xarxa Barcelona + Sostenible.

Des del **grup de treball de Residu Zero** expliquen que han fet un recull de bones pràctiques relacionades amb el repte "[Beure sense plàstic](#)" i també els agradaria compartir-lo.

Des de **Rezero** opinen que moltes de les organitzacions del Consell ja treballen en molts àmbits de la sostenibilitat i de transformació social, i per tant convé fer un recull de tot el que fan les entitats, com a punt de partida per començar a treballar conjuntament i intensament. També proposen anar més enllà i coordinar-se amb moviments que estan treballant en altres territoris i a escala supramunicipal per posar la vida al centre en la sortida de la crisi.

Des de la **Societat Catalana d'Educació Ambiental** comparteixen el punt de vista de Rezero.

Des de **PriceWaterhouseCoopers** aporten reflexions sobre com la ciutat podria aprofitar les oportunitats que es brinden després de la COVID-19, la recuperació del verd i altres.

Si s'aprovarà algun paquet d'estímul econòmic, com es poden involucrar les empreses en aquest procés i que treballin conjuntament amb l'Ajuntament i les organitzacions socials.

Des de **CCOO** informen que estan treballant sobre la sortida de la crisi a escala estatal. Aporten un document que han consensuat amb diversos agents i entitats, com a pacte de reconstrucció per a la sortida de la crisi:

https://www.ccoo.cat/pdf_documents/2020/informe_propostes_reconstruccio.pdf

Acords presos

S'aprova formalment com a document del Consell, per consens del Plenari i sense cap posicionament en contra, la declaració [Alcem-nos per una reactivació ecològica, social i econòmica justa](#)

CCOO i **PIMEC** formaran part del Grup Impulsor que liderarà el recull d'aportacions i propostes de coordinació a escala supramunicipal en relació amb la sortida de la crisi en clau de sostenibilitat.

6. Torn obert d'intervencions

Des de **Rezero** repeteixen una proposta que ja han fet en altres ocasions. Valoren que aquesta sessió plenària ha suposat moure un volum molt gran d'informació aportada per l'Ajuntament i costosa de digerir. Sol·liciten que s'inclogui en els continguts de cada sessió del Consell espais per presentar iniciatives de les entitats membres, per posar més el focus en allò que fan i que treballen.

Més integrants del Plenari se sumen a la proposta de Rezero.

El president i regidor d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica, Eloi Badia, agraeix a tothom la participació i fa una crida per fer front a l'emergència climàtica amb el mateix convenciment amb el que s'ha fet front al coronavirus.

Aixeca la sessió a les divuit hores, de la qual, com a secretaria, estenc aquesta acta amb el vistiplau del president.

Secretària del Consell

VIP La Presidència